

ISABEL COCH

Alumnes, mestres i depressions

Què esta passant a les nostres aules? Quines problemàtiques personals sorgeixen en la interacció entre mestres i alumnes? Quin tipus de mancaça psicosocial emergeix allà on la mainada passa més estona?

Malgrat que molts d'altres factors poden unir el món de l'alumne i el del professorat, ens trobem que en l'actualitat un dels nexes que caracteritza més aquesta interrelació és la depressió. Depressió que pateix part de l'alumnat... i depressió que també sofreix el/la professional de l'ensenyament.

Arribats a aquest punt, ens apareix el primer dilema: qui ha estat primer, l'ou o la gallina...? que traduït al tema que ens ocupa vindria a ser: quina depressió és la d'origen primari i quina la que apareix com a reacció de la primera... si és que realment s'escau aquest enfocament del tema.

Entenc que el/la mestre/a és una persona amb vida pròpia, amb alegries i misèries com cadascun de nosaltres; efectivament es tracta d'un subjecte que –salvant alguna excepció– ha escollit el seu ofici per vocació, de la qual cosa es dedueix que ha gaudit en el període de formació universitària que l'ha precedit i que es troba inserit en un marc laboral portant a terme una tasca que li hauria d'aportar considerable satisfacció personal.

Malauradament ens trobem que, cada cop amb més intensitat, membres dels col·lectius

Què està passant en el món psicològic de l'infant, del mestre? Què està passant en la nostra societat?

d'ensenyants s'asseuen en les consultes de l'àmbit psicològic...

De moment deixem el punt anterior en suspensius per enfocar-lo més endavant i continuem.

D'altra banda tenim que un sector que d'entrada es percep com una de les etapes més felices de la vida de la persona –això és la infantesa–, en realitat tampoc coincideix la teoria amb la pràctica. Sembla que, teòricament, la mainada no té problemes que l'hagin d'encaparrar per la qual cosa se la suposa ingènua i joiosa. Malauradament, avui dia, les prediccions no es compleixen al cent per cent i la realitat de la consulta psicològica és una altra.

Arribats a aquest punt ja ens trobem en condicions de reprendre aquestes dues darreres realitats. El/la professional de la psicologia rep, escolta, capta, analitza i tot sovint es troba al davant de dos mons –mestre/a i alumne/a–; se situa enfront de dos trencaclosques humans diferents però que, curiosament, acaben presentant similitud en alguna de les formes, dels encaixos que semblaven, d'entrada, únicament exclusius de la persona que diu patir la problemàtica.

Entenc que dins d'aquests dos col·lectius esmentats, com en tots els àmbits que ens envolten, existeixen

persones que pateixen trastorns mentals. Però aquests casos patològics són puntuals i les seves repercussions, diguem-ne psicoambientals foren més precises, acotades i també punyents. No obstant ens estem trobant amb una dificultat més generalitzada, més encomanadissa, més «grangrenadora social». I si bé una de les prioritats dels psicòlegs és la millora dels pacients que s'han posat a les nostres mans, potser tampoc hauríem de deixar de banda el deure moral d'aixecar el dit, de demanar la paraula, i així exclamar-nos tot proclamant el que la nostra perspectiva clínica –i en darrera instància humana– ens ha deixat entreveure.

Un cop més em qüestiono: Què està passant en el món psicològic de l'infant, del mestre? Què està passant en la nostra societat?

I de cop, tot reflexionant, em ve a la ment l'art de la jardineria del que no em reconec pas una experta, però sí una admiradora de qui per la seva sort el domina.

Una parella, generalment, de profans en l'art del cultiu crea un receptacle de fang cuit on hi aboca terra o humus –crea una llar– i, tot sovint, amb la millor intenció del món, decideix de plantar-hi una llavor. Aquesta llavor, aquest fill evidentment es veurà afectat o afavorit en relació amb la qualitat del terreny on comença a germinar. Si el sòl és fèrtil, és adobat –si hi ha estimació, comunicació– la llavor pujarà amb més empena –més seguretat, més autoestima–, si les condicions externes són favorables tot rutllarà, ara bé el que sí cal és que

aquests aprenents de jardiners estiguin a l'aguait de l'entorn de la seva preuada llavor i la protegeixin adequadament quan ho creguin convenient; cal que la quantitat de sol sigui la justa –massa sobreprotecció, crema la seguretat– i que també resulti escaient el raig d'aigua que humitejarà la terra –les llàgrimes a la llar en excés poden provocar una probable putrefacció de l'arrel, mentre que la sequera de sentiments també pot fer estralls en els creixents brots psíquics que s'anaven desenvolupant.

La llavor ja ha germinat, ja té un determinat aspecte i posem per cas que es tracta d'un bonsai.

Tos sabem que d'experts en l'art del bonsai n'hi ha ben pocs; són doncs professionals del tema, experts a ajudar perquè aquells matolls prenguin forma. El que aquest individu –mestre– pugui fer amb el que té entre mans depèn, entre d'altres factors, de com va ser cuidada aquella llavor, malgrat tot com a professional vocacional que és, tractarà d'afavorir les potencialitats d'aquell brot de vida que se li ha confiat. Cal, és prioritari, que la parella li faci confiança, que l'escolti quan aquest/a li comenti el que resulta –pedagògicament– millor per a qui està creixent i que no contradigui sistemàticament el que el professional aconsella.

D'entrada teníem dues variables i, curiosament, n'ha aparegut una tercera –els pares– que acaba essent el nexa d'unió de les anteriors. Aquesta darrera variable resulta doncs fonamental per oferir d'entrada una base psicològica als fills

però, ai las, ens trobem que l'etapa que transiten aquests pares no és ni la més fàcil, ni la més ingènua. Cal treballar, cal tirar endavant la família, però resulta fonamental entendre que als fills a més de «mantenir-los», se'ls ha de mantenir, també, vius amb la flama de l'amor, de la comunicació, de la paciència, de la comprensió i els temps que corren no són gaire propicis per a aquests menesters... Perquè del contrari, la carència d'aquesta espurna d'estimació socarrimarà el present i acabarà per calcinar l'esperança d'un demà millor obrint camí a sentiments de matisos negativistes per part de pares –sentiments de culpabilitat, insatisfacció– i per part dels fills –desmotivació, enfrontament amb el professorat.

És evident que en aquest tema resta molta feina per fer i, de ben segur, que cadascú de nosaltres pot millorar en molts d'aspectes. Ara bé, el que sí està clar per no dir claríssim és que resulta imprescindible que l'administració pertinent reaccioni, analitzant la temàtica no pas en l'aspecte puntual –obrint determinades investigacions– sinó tractant de veure més enllà i esforçant-se en descobrir la carència psicosocial que s'amaga sota els tres factors esmentats i que els connecta soterradament.

Cal que l'administració es comprometi, entre d'altres, en campanyes de formació, d'assessorament psicopedagògic adreçades als homes i dones que aspiren a ser pares i mares conseqüents.

Psicòloga

CARTES DEL LECTOR

Enher i la Costa Brava nord

En relació amb l'article publicat al seu diari el passat dia 15 de febrer amb el títol «Julia Roberts, les elèctriques i el PIB», des de FECSA-ENHER volem precisar:

L'administració competent, que en aquest cas és la Generalitat de Catalunya, no ens ha manifestat que les línies elèctriques que arriben fins a Portbou, i de retruc les de la Costa Brava Nord, estiguin en un estat deplorable, siguin ruïnoses i dignes de l'antic Egipte, ni que el servei a les comarques gironines sigui patètic, llastimos, preconstitucional, pre-democràtic i tercermundista, tal com afirmava l'autor, recent flamant guanyador d'un premi literari. És més, FECSA-ENHER té firmat un protocol d'actuació amb l'Administració, mitjançant el qual es compromet a invertir 110.000 milions de pessetes durant cinc anys per tal de desenvolupar la xarxa elèctrica i millorar la qualitat de servei a totes les comarques catalanes.

Malgrat tot això som coneixedors de l'existència de determinats incidents produïts per molt diferents motius i estem treballant per poder solucionar-los. En aquest sentit, la Companyia, i sempre seguint el protocol, està duent a terme a la Costa Brava Nord un projecte d'imminent

execució per tal de reduir les possibles incidències que es detectin a la xarxa.

Per tant, amistosament m'agradaria aconsellar-li al Sr. Àngel de Vega que no cal que compri espelmes ni ordinadors «de pedals». Les accions que emprendrem esperem que no només solucionaran aquests incidents sinó que contribuiran a la permanència del turisme a la comarca.

Antoni Jerez
Director FECSA-ENHER Zona Girona

Mifas i Reguant

El passat 10 de febrer van aparèixer en el vostre diari unes manifestacions del Sr. Josep Ma. Reguant, regidor d'ACM de l'Ajuntament de Palafrugell, en què acusava MIFAS de no tramitar el subsidi de l'atur a dos treballadors de GIROPARK, s.a.

Davant d'aquestes declaracions volem comentar el següent:

GIROPARK, s.a. amb data 1 de gener de 2001, va perdre la concessió dels aparcaments de tot el terme municipal de Palafrugell, i qualsevol empresa que la rellevi, inclosa DORNIER, està obligada a subrogar els treballadors amb les mateixes condicions. Per tal que aquests treballadors passin a cobrar el subsidi de l'atur només es pot fer via comiat, tràmit que ja s'ha portat a terme per part d'ells, però que no va admetre l'actual concessionari en l'acte de con-

ciliació. Després, el jutjat Social és l'organisme que ha de determinar no solament qui ha de passar aquests treballadors a l'atur, sinó també qui els ha d'indemnitzar per temps treballat. Tanmateix, en el jutjat Social també hi serà convocat l'Ajuntament, com a propietari dels aparcaments.

Tot això que s'ha exposat MIFAS no s'ho treu de la màniga, sinó que hi han lleis que s'han de complir i de les que els Ajuntaments no n'estan exempts i que n'haurien de donar exemple. De produir-se el comiat, i per tant, la indemnització d'aquestes dos persones, penso, com a president de l'entitat MIFAS, que serà una discriminació pel grau de discapacitat d'aquests treballadors envers als altres que si han estat subrogats per l'empresa.

Pel que fa a l'acte del passat 16 de febrer, el Sr. Suñer i el Sr. Reguant l'han qualificat d'electoralista. Només els vull manifestar que l'acte va ser convocat per l'associació local de comerciants ACOPA, i jo com a ponent. Electoralista? Personalment, no ocupo càrrec ni pertanyo a cap partit polític, i les eleccions de la meua entitat no tindran lloc fins d'aquí dos anys, en què únicament els 2.000 socis amb discapacitat de MIFAS seran el qui decidiran qui presidirà l'associació. També voldria manifestar que en l'acte van quedar paleses les irregularitats de la nova concessió, i que els informes als quals al·ludeixen els tècnics municipals s'haurien d'haver demanat abans d'actuar, ja que sinó només serveixen per es-

menar els errors dels polítics, que saben del que saben, però que, com tota persona, no de tot, i que professionalment s'haurien de reciclar, ja que cap geperut no es ven la gepa, ni cap banyut les banyes.

Pel que fa a les altres qüestions, el temps i els bons criteris professionals donaran la raó a qui la tingui.

Pere Tubert i Bassas
President de MIFAS

A la Carme Mora

Què seria de nosaltres?, qui es recordaria de sortir a fer catifes per Corpus?, com haurien nascut gegants i gegantons a Girona tots aquests anys?, com haurien sobreviscut al pas del temps els vells gegants i els cap-grossos?, què seria dels pobres foranis si quan truquen per demanar informació de les nostres tradicions, no els adrecessin a la Granja Mora? no seríem res si no fes 54 anys que va néixer la M. Carme, la «nena» de Can Mora... Fa pocs dies algú li deia: ets agobiant!, però de ben segur li deia en el bon sentit, en el sentit que tots la coneixem, qui no li sent dir: avui no tiro, no sé què tinc... i l'endemà: saps que he pensat que per Corpus podríem fer...; saps que l'homenatge d'en Cugat serà... És incansable, incombustible, entusiasta, imaginativa, encoratjadora, creativa, impulsiva, engrescadora, és la relacions públiques i oficina de turisme més que més econòmica li surt

a l'Ajuntament i no sé si ho sap encara, o si mai li sabrà reconèixer, esperem que si...

M. Carme, que per molts anys puguem sentir-te en el sentit més ampli de la paraula i amb tu el teu germà Raimon, «el belga»...

Carme Soler i Sala
Girona

Resposta de l'ICS

En l'edició del 14 de febrer d'aquest diari es va publicar una carta al director en la qual es denunciaven uns fets que van ocórrer el 3 de febrer en el Servei d'Urgències del Centre d'Assistència Primària de Sant Feliu de Guíxols. Segons la carta del senyor Fernando González López, president del Club Bàsquet Sant Feliu es va denegar l'atenció a un jugador de 17 anys ja que no podia ser atès en el CAP a causa de ser federat.

Cal dir que la xarxa sanitària d'utilització pública, de la qual forma part el CAP Sant Feliu de Guíxols, atén qualsevol usuari amb independència de quina sigui la seva cobertura sanitària. Així, a més de demanar disculpes pels fets del passat 3 de febrer, des de l'Institut Català de la Salut es donaran les instruccions oportunes per tal d'evitar que algun fet similar no torni a succeir.

Dr. Joan Gené
Director Divisió d'Atenció Primària